

Nr 188.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med hemställan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om restitution i vissa fall av tilläggsskatt å bensin, som användes vid jordbrukets drift; given Stockholms slott den 24 mars 1949.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen hemställas om bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om restitution av tilläggsskatt å sådan bensin, som användes vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april 1949—den 30 juni 1950.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 24 mars 1949.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om *viss restitution av skatt å bensin* samt anför därvid följande.

Beskattning av bensin regleras genom förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit (jfr SFS 1948: 368). Skatten å bensin — som ursprungligen utgick med 6 öre för liter och därefter successivt höjts — har sedan den 1 januari 1946 utgjort 18 öre för liter.

Enligt förordningen den 5 mars 1948 (nr 81) om tilläggsskatt å bensin skall — utöver nyssnämnda skatt av 18 öre för liter — från och med den 1 april 1948 utgå tilläggsskatt å bensin med 27 öre för liter. De i 1929 års förordning meddelade bestämmelserna rörande skatt å bensin skola tillämpas jämväl i fråga om tilläggsskatten.

Rätten till restitution av skatt å bensin regleras i 5 § 1929 års förordning. Enligt vad i nämnda paragraf stadgas må restitution av skatt åtnjutas i följande fall, nämligen:

a) för bensin eller motorsprit, som i oförändrat skick utföres till utrikes ort eller svensk frihamn;

b) för bensin eller motorsprit, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för framdrivande av tåg eller fordon å järnväg eller av luftfartyg, härunder inbegripet start av icke motordrivet flygplan, eller av motorbåt vid yrkesmässigt utövande av fiske;

c) för bensin och motorsprit, som vid tillverkning av motorer användes för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att därvid transportmedel framföres; samt

d) för bensin, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för annat tekniskt ändamål än motordrift.

Frågan om rätt till restitution av skatt för bensin, som användes vid jordbrukets drift eller inom fiskerinäringen, har vid olika tillfällen och senast vid 1948 års riksdag varit föremål för statsmakternas prövning.

Sålunda väcktes vid 1948 års riksdag — delvis i anslutning till den då framlagda propositionen med förslag om tilläggsskatten å bensin — ett flertal motioner, däri hemställdes dels att restitution måtte få ske i fråga om skatt för bensin, som användes vid jordbrukets drift, dels ock att bensinskatten måtte borttagas såvitt anginge bensin, som användes vid yrkesmässigt utövande av fiske, eller, om detta icke läte sig göra, att skatten måtte restitueras direkt till förbrukaren.

I anledning av dessa motioner hemställde 1948 års bevillningsutskott (betänkande nr 23), att riksdagen måtte *dels* i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla att Kungl. Maj:t ville föranstalta om en allsidig och förutsättningslös utredning snarast möjligt rörande frågan om rätt till restitution av skatt för bensin, som användes vid jordbrukets drift eller för yrkesmässigt be drivet fiske, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda, *dels ock* bemyndiga Kungl. Maj:t att — därest praktiska svårigheter icke skulle hindra genomförandet av en dylik restitution — förordna om restitution av tilläggsskatt å sådan bensin, som förbrukats vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april 1948—den 31 mars 1949.

Bevillningsutskottets betänkande godkändes av riksdagen (skrivelse nr 97).

I anslutning till förenämnda bemyndigande har Kungl. Maj:t den 14 maj 1948 uppdragit åt statens livsmedelskommission att i samråd med statens bränslekommission och under beaktande av vad bevillningsutskottet i sagda betänkande anfört skyndsamt utreda frågan om restitution av tilläggsskatt å bensin, som förbrukats vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april 1948—den 31 mars 1949, ävensom att till Kungl. Maj:t inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Efter utredning av frågan har livsmedelskommissionen i samråd med bränslekommissionen i skrivelse den 30 september 1948 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förordna, att restitution av tilläggsskatt å sådan bensin, som förbrukats vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 29 april 1948—den 31 mars 1949 (eventuellt även tiden den 1—den 28 april 1948), skulle äga rum i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivna riktlinjer. Sedan yttranden över skrivelsen avgivits av vissa myndigheter och sammanslutningar, har Kungl. Maj:t genom särskilt beslut den 12 november 1948 förordnat, att restitution finge äga rum av tilläggsskatt å sådan bensin, som förbrukats vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april 1948—den 31 mars 1949, ävensom uppdragit åt livsmedelskommissionen att — i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer som angivits i kommissionens skrivelse den 30 september 1948 — vidtaga erforderliga åtgärder för restitutionens genomförande.

Vidare har Kungl. Maj:t likaledes den 12 november 1948 bemyndigat chefen för finansdepartementet att tillkalla högst fem sakkunniga med uppdrag att utreda frågan om rätt till restitution av skatt för bensin, som använ-

des vid jordbrukets drift eller för yrkesmässigt bedrivet fiske. Enligt vad som framgår av statsrådsprotokollet i nämnda ärende borde vid utredningen i första hand prövas huruvida med hänsyn till samtliga på frågan inverkan omständigheter jordbrukarna respektive de yrkesmässigt verksamma fiskarna borde lämnas kompensation för de genom bensinbeskattningen uppkommande merkostnaderna i form av skatterestitution eller huruvida kompensation lämpligen borde lämnas i annan form. Vid utredningen borde särskilt prövas huruvida en eventuell restitution skulle avse allenast tilläggsskatten — som ehuru den vore av tillfällig natur likväl kunde antagas komma att utgå även för tid efter den 31 mars 1949 — eller huruvida restitutionen borde avse även den ordinarie bensinskatten.

De sakkunniga ha sedermera tillkallats. Enligt vad de sakkunniga anmält, kan deras slutgiltiga förslag icke avlämnas så tidigt att förslag i ämnet kan föreläggas innevarande års riksdag.

I en den 14 mars 1949 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrivelse har *statens livsmedelskommission* hemställt, att Kungl. Maj:t ville hos riksdagen utverka, att det för tiden den 1 april 1948—den 31 mars 1949 gällande restitutionsförfarandet beträffande skatt å bensin, som användes vid jordbruket till bensindrivna traktorer, finge tillämpas jämväl under tiden den 1 april 1949—den 31 mars 1950 med vissa i skrivelsen närmare angivna modifikationer. Vid skrivelsen ha fogats dels en framställning från *Sveriges lantbruksförbund* om restitution av tilläggsskatten för all i jordbruksdrift förbrukad bensin och dels en framställning från *Kronobergs läns hushållningssällskap*, däri föreslagits att restitutionsrätten måtte utvidgas till att avse jämväl tilläggsskatten för bensin till maskiner för stenröjning och annan grundförbättring i jordbruket.

Vad först beträffar frågan om förlängning av den tid, under vilken restitution må åtnjutas beträffande skatt å bensin som användes vid jordbrukets drift, har *livsmedelskommissionen* erinrat om att det av 1948 års riksdag fattade beslutet avsåge att Kungl. Maj:t — såsom ett provisorium i avvaktan på resultatet av den samtidigt av riksdagen begärda allsidiga och förutsättningslösa utredningen — skulle redan från tidpunkten för tillkomsten av tilläggsskatten å bensin eller den 1 april 1948 införa restitution härför. Riksdagen förutsatte härvid, att resultatet av utredningen borde föreläggas 1949 års riksdag. Emellertid beräknades nu, att de sakkunnigas arbete icke kunde slutföras så tidigt, att proposition i frågan kunde framläggas för årets riksdag. Därest det gällande provisoriet icke förlängdes eller ersattes av någon annan liknande anordning skulle således restitutionen av bensinskatt för jordbrukets traktorer komma att upphöra från och med den 1 april 1949 för att eventuellt återinföras vid någon senare tidpunkt. Det syntes nämligen vara riksdagens avsikt att på grundval av de sakkunnigas utredning besluta om en mera allmän restitution av bensinskatten för jordbruket. Då det syntes önskvärt och i överensstäm-

melse med riksdagens mening att restitution av bensinskatt för jordbrukets traktorer finge fortbestå till dess definitivt beslut fattats i anslutning till förslag av de sakkunniga, hade kommissionen ansett sig böra taga upp frågan om en förlängning av nu gällande provisorium. Kommissionen hade därvid funnit sig böra hemställa, att Kungl. Maj:t ville hos riksdagen utverka fortsatt bemyndigande att restituera tilläggsskatt å sådan bensin, som förbrukades vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april 1949—den 31 mars 1950.

I sin skrivelse den 14 mars 1949 har livsmedelskommissionen därjämte — under återopande av de erfarenheter rörande systemets verkningar som kommissionen gjort under sitt arbete med restitutionsmedlens utbetalande — föreslagit vissa modifikationer beträffande restitutionens omfattning. Dessa modifikationer avse *dels* ändring av den hittills gällande begränsningen av restitutionsrätten till sådana fall, där förbrukningen icke understigit 100 liter i kvartalet, *dels* införande av rätt till restitution av skatt å bensin, som användes för stenröjning och annan grundförbättring i jordbruket, och *dels* införande av restitutionsrätt för skatt å bensin som användes såsom startbensin.

Beträffande frågan om **ändrade bestämmelser rörande minimiförbrukningen** har livsmedelskommissionen framhållit, att 1948 års riksdag uttalat att restitution borde åtnjutas endast under förutsättning att kvartalsförbrukningen kunde antagas ha överstigit 100 liter. Kommissionen har i detta hänseende anført.

Det har under arbetet med restitutionen visat sig att ett strikt följande av minimeringsregeln medför vissa svårigheter och t. o. m. kan leda till rena orimligheter. För att belysa detta må följande anföras. För jordbrukets traktordrift tagas i relativt stor utsträckning i anspråk så kallade lånetraktorer, vilka kunna ställas till förfogande antingen av maskinhållare d. v. s. personer, som yrkesmässigt uthyra maskiner till jordbruket, eller också av en granne till jordbrukaren, som tillfälligt utlånar sin traktor till denne. I det förra fallet tilldelas restitution i allmänhet maskinhållaren, vilken sökt tilldelningen av bensinen enligt bestämmelserna för bensinransoneringen. Då en maskinhållare undantagslöst uppnår en förbrukning om 400 liter på ett år, ehuru maskinhållarens klientel ofta omfattar jordbrukare, som icke på långt när uppnå den föreskrivna minimikvantiteten, utgår restitution å sålunda använd bensin alltid. Livsmedelskommissionen har i sin framställning den 30 september 1948 med förslag till bestämmelser rörande restitutionens handhavande framhållit, att jordbrukarna såtillvida redan i förväg blivit delaktiga av bensinrestitutionen, som maskinhållarna vid skattens tillkomst i allmänhet icke kunnat höja taxorna. Konkurrensen med andra oljedrivna traktorer kan i allmänhet antagas ha uteslutit en dylik prishöjning. I de undantagsfall, främst i Norrland, där prishöjning dock företagits enär konkurrens med andra maskinhållare med icke bensindrivna traktorer saknats, erhålla emellertid maskinhållarna restitution trots att de redan tagit ut skattehöjningen av jordbrukarna genom höjning av taxorna för maskinhållningen. I dessa fall, som icke äro alltför många, har livsmedelskommissionen avsett att, efter undersökning in casu, via maskinhållaren direkt till jordbrukaren utbetala restitution. Men då inträder svårigheten med minimigränsen; i detta fall skulle nämligen de jordbrukare, vilka

icke uppnått minimikvantiteten, bliva utan restitution. Då uppgifterna till kristidsstyrelserna rörande maskinhållarens förbrukning av bensin för den enskilde jordbrukarens räkning äro mycket ovissa, skulle här säkerligen en stark irritation uppstå om minimiregeln helt följdes. Vad vidare beträffar det fall, då traktor tillfälligt uthyres av en granne till en jordbrukare, blir det mera direkt fråga om en tillämpning av minimigränsen för mottagaren av traktorarbetet, vilken ofta icke på långt när uppnår den föreskrivna minimikvantiteten. Det synes därför skäligt, att för dessa fall tillämpa minimikvantiteten på summaförbrukningen per år hos de jordbrukare, som använda viss traktor. Härigenom skulle överensstämmelse komma att uppnås med maskinhållarna i allmänhet.

Redan med hänsyn till vad nu sagts synes det skäligt att minimikvantiteten sänkes. Som ytterligare skäl kan anföras, att gränsen 400 liters förbrukning per år är så hög, att cirka hälften av jordbrukarna icke kunna erhålla restitution. En mera skälig gräns synes vara 200 liter per år. Härigenom skulle också överensstämmelse nås med vad kommissionen föreslår rörande minimigräns för restitution av skatt för startbensin. För att ej myndigheterna vid denna gräns skola betungas med för många ansökningar, synes vidare böra gälla, att restitution ej skall utgå förrän jordbrukaren kommit upp till en sammanlagd förbrukning av 200 liter.

I anslutning härtill har livsmedelskommissionen uttalat, att någon betydande kostnadsökning genom minimigränsens sänkande knappast komme att inträda. Kommissionen har härvid åberopat följande tablå.

Tilldelningen av bensin under tiden maj—december 1948 (i liter.)

Förbrukningsart	Förbrukare		Summa
	Maskinhållare	Jordbrukare	
Jordbearbetning, sådd och skörd	113 295	1 510 429	1 623 724
Transporter till och från gården	1 823	143 236	145 059
Andra drivändamål	8 906	507 316	516 222
Startändamål	84 086	1 934 653	2 018 739
Stationära motorer m. m.	—	402 585	402 585
Summa	208 110	4 498 219	4 706 329

Kommissionen har framhållit, att restitution hittills kunnat erhållas endast för de under rubrikerna »jordbearbetning, sådd och skörd» samt »andra drivändamål» upptagna myckenheterna samt därutöver i den mån inköp verkstälts före ransoneringens inträdande och skatt blivit erlagd för sålunda inköpt bensin. Enligt hittills vunnen erfarenhet uppginge sistnämnda myckenheter dock icke till några väsentliga belopp. Beräknat efter 27 öre per liter komme restitutionen även vid sänkning av minimikvantiteten icke att uppgå till högre belopp än en halv miljon kronor för tiden den 1 april 1948—den 31 mars 1949. Att märka vore dock, att de tilldelade kvantiteterna för år 1948 vore väsentligt lägre än motsvarande beräknade myckenheter för år 1949, då upplagringen av bensin hos jordbruket säkerligen minskat tilldelningarna (jordbrukare med lager hade i många fall ej sökt bensintilldelning så länge lagret räckt).

Vad härefter angår frågan om rätt till restitution av skatt å bensin, som användes för stenröjning och annan grundförbättring i jordbruket, har *Kronobergs läns hushållningssällskap* anfört, att den i nuvarande läge nödvändiga mekaniseringen av jordbruksdriften försvårades avsevärt i Kronobergs län av åkerjordens stembundenhet. Intresset för stenröjning hade därför ökat betydligt på senare tid, och för detta ändamål avsedda maskiner hade kommit till användning och väntades under år 1949 få än större utbredning i länet. En del av dessa maskiner, särskilt vissa specialbyggda kranförsedda stenröjningsvagnar, dreves med bensin, och detsamma gällde maskiner för dikesgrävning. Såväl stenröjning som täckdikning vore under alla förhållanden kostsamma förbättringsåtgärder. Då de emellertid utgjorde nödvändiga förutsättningar för en rationell jordbruksdrift, vore det för jordbrukets ekonomi angeläget, att drivmedlet till maskiner för ifrågavarande åtgärder icke bleve för dyrt.

Livsmedelskommissionen har anfört följande.

Åtskilligt missnöje torde föreligga i de trakter, där stenröjning och annan grundförbättring för jordbruket pågår, d. v. s. främst i Småland och Norrland, på grund av att restitution icke erhålles för dessa ändamål, ehuru syftet med traktor användningen otvivelaktigt är förbättring av jordbrukets driftsförhållanden. Livsmedelskommissionen, som finner detta missnöje i viss mån berättigat, vill tillstyrka framställningen. Då emellertid tilldelningen av bensin till dessa maskiner närmast ankommer på statens bränslekommission torde för restitutionens handhavande lämpligen böra förfaras sålunda, att de ansökningsblanketter, som användas vid restitutionsförfarandet i ren jordbruksdrift, även måtte komma till användning i här berörd angelägenhet. Ansökningarna böra inlämnas till vederbörande kristidsnämnd, som med yttrande översänder desamma till bränslekommissionen. Bränslekommissionen bör verifiera uppgifterna om tilldelade kvantiteter och vidarebefordra ansökningarna till livsmedelskommissionen, som verkställer utbetalning av den återbäring vederbörande äger bekomma.

Bränslekommissionen, som beretts tillfälle yttra sig i denna fråga, har — utan att ingå på sakfrågan, som nämnda kommission anser ligga helt utanför dess bedömande — förordat här föreslaget förfarande för restitutionens handhavande.

Beträffande frågan om restitutionsrätt för skatt å bensin, som användes såsom startbensin eller som eljest användes inom jordbruket, har *Sveriges lantbruksförbund* anfört.

Jämlikt nu gällande förordning utgår restitution av tilläggsskatten endast i fråga om sådana traktorer, som äro uteslutande drivna med bensin. Det finnes dock enligt förbundets uppfattning inget vägande skäl för att giva dessa traktorer en särställning i förhållande till övriga traktorer inom jordbruket.

Med hänsyn till att flertalet jordbrukstraktorer startas med bensin och att årsbehovet av startbensin per traktor torde kunna beräknas till 3 å 400 liter — bensinåtgången per starttillfälle varierar mellan en och tre liter — har införandet av tilläggsskatten kommit att innebära en betydande fördyring av traktordriften vid berörda jordbruk. Rättsviseskäl tala för att även dessa jordbruk erhålla en *direkt* restitution av bensinskatten enligt samma

grunder som nu tillämpas för de helt bensindrivna traktorerna. Av samma anledning synes även i fråga om övrig bensin som jordbruket i enlighet med livsmedelskommissionens cirkulär n:ris 3082, 3112 och 3150 erhåller i tilldelning, principen om direkt restitution till vederbörande jordbrukare böra tillämpas. Såsom allmän regel för att en bensinskatte-restitution skall ifrågakomma synes dock böra gälla att års- eller kvartalsförbrukningen skall uppgå till sådan storlek, att en skatterestitution är praktiskt motiverad.

Lantbruksförbundet får fördenskull hemställa, att livsmedelskommissionen måtte vidtaga erforderliga åtgärder för att utsträcka den direkta restitutionen av tilläggsskatten till att omfatta all i jordbruksdriften förbrukad bensin och därigenom undanröja det nuvarande restitutionsförfarandets högst påtagliga bristfälligheter.

Livsmedelskommissionen har förklarat, att kommissionen instämde med lantbruksförbundet i att vissa rättviseskäl talade för att även startbensin bleve underkastad restitution. Härvid borde samma regler som tillämpades på de helt bensindrivna traktorerna komma i fråga. Emellertid förekomme inom jordbruket ett mycket stort antal traktorer, som använde startbensin; under det att antalet bensindrivna traktorer kanske stannade vid 8 000, uppginge de oljedrivna traktorerna, där bensin användes för start, till mellan 30 000 och 40 000 stycken. Ett restitutionsförfarande beträffande startbensinen för dessa skulle innebära en betydligt vidgad verksamhet hos såväl kristidsstyrelserna som kommissionen. Ett sätt att begränsa denna verksamhet vore att liksom fallet hittills varit vid bensindrivna traktorer införa en minimigräns för startbensinens restituerande, varvid gränsen i enlighet med lantbruksförbundets skrivelse borde sättas vid skälig nivå. Som lämplig gräns finge kommissionen föreslå samma gräns som för drivbensinen eller 200 liters förbrukning på ett år. Därest restitution av skatt för startbensin infördes, synes det kommissionen riktigast, att densamma finge utgå från den 1 mars 1949 eller tidpunkten för början av tilldelningsperioden för vårbruket samt utsträckas till den 31 mars 1950. Att låta den utgå retroaktivt från den 1 april 1948 vore av arbetstekniska skäl ej möjligt.

Departementschefen. I enlighet med det bemyndigande, som lämnats av 1948 års riksdag, har Kungl. Maj:t genom beslut den 12 november 1948 förordnat att restitution finge äga rum av tilläggsskatten å sådan bensin, som förbrukats vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april 1948—den 31 mars 1949.

I propositionen nr 24 till innevarande års riksdag med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker har förordats, att de vid 1948 års riksdag beslutade skärpningarna på den indirekta beskattningens område — däribland tilläggsskatten å bensin — skulle bestå jämväl under budgetåret 1949/50.

Den i det föregående omnämnda sakkunnigutredningen rörande bl. a. frågan om rätt till restitution av skatt för bensin, som användes vid jordbrukets drift, kan icke bliva slutförd så tidigt, att ett eventuellt förslag i ämnet kan underställas innevarande års riksdag.

Med hänsyn härtill anser jag mig nu böra förorda, att den hittills gällande restitutionsrätten i fråga om tilläggsskatten å bensin utsträcker sig till gälla även för tiden efter den 31 mars 1949. Då såsom förut framhållits skärpningarna av de indirekta skatterna föreslagits skola fortbestå under hela nästkommande budgetår, bör nu ifrågavarande restitutionsrätt lämpligen avse tidsperioden den 1 april 1949—den 30 juni 1950.

För rätten att åtnjuta restitution av tilläggsskatt å bensin, som användes under sistnämnda tidsperiod, torde böra gälla i huvudsak samma villkor som föreskrivits beträffande den tidigare beslutade restitutionsrätten. För att undvika de av livsmedelskommissionen påtalade olägenheterna torde dock restitution böra medgivas redan vid en förbrukning av, för helt år räknat, 200 liter bensin. Denna utvidgning torde ur statsfinansiell synpunkt vara av mindre betydelse.

I fråga om livsmedelskommissionens övriga ändringsförslag vill jag erinra om att 1948 års bevillningsutskott i det betänkande (nr 23), som ligger till grund för beslutet om restitutionsrätt för tiden till och med den 31 mars 1949, uppdrog förhållandevis snäva gränser för rätten att åtnjuta restitution. Med hänsyn härtill och då varje utvidgning av rätten till restitution är ägnad att väcka nya krav på restitutionsrätt, anser jag mig i nuvarande ekonomiska läge icke böra tillstyrka att — såsom kommissionen föreslagit — restitutionsrätt införes även för skatt å bensin, som användes för stentröjning m. m. inom jordbruket. Härvid bör även beaktas att tilldelning av bensin för nyssnämnda ändamål sker i annan ordning än den som gäller för bensin till jordbrukets bensindrivna traktorer.

Den nyssnämnda principiella invändningen mot att i nuvarande ekonomiska läge utvidga restitutionsrätten gäller även beträffande förslaget att medgiva restitution för startbensin. I denna del föreligger emellertid jämväl ett annat skäl mot bifall till den föreslagna utvidgningen. Medan den nu gällande restitutionsrätten avser allenast cirka 8 000 traktorer, skulle ett bifall till förslaget om rätt till restitution för startbensin medföra, att antalet restitutionsfall utökades med 30 000 å 40 000. Det är i rådande läge uppenbarligen ett intresse att söka undvika det administrativa merarbete, som en dylik kraftig ansvällning av antalet restitutionsfall skulle medföra. Jag kan sålunda icke heller i denna del tillstyrka en utvidgning av restitutionsrätten. — Jag vill i detta sammanhang även erinra om att den såsom drivmedel för de ifrågavarande traktorerna använda oljan är helt skattefri.

I enlighet med vad sålunda anförts tillstyrker jag, att hos riksdagen utverkas bemyndigande för Kungl. Maj:t att — i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder som i det föregående angivits — förordna om restitution av tilläggsskatt å sådan bensin, som förbrukas vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april 1949—den 30 juni 1950.

I detta sammanhang torde jag jämväl få anmäla, att de i det föregående omnämnda sakkunniga i skrivelse den 1 mars 1949 föreslagit införande av restitutionsrätt i fråga om viss del av tilläggsskatten å sådan bensin, som använts vid framdrivande av motorbåt för yrkesmässigt utövande av fiske

under tiden den 1 maj 1948—den 30 april 1949; restitutionen föreslås till 22 öre för liter. Ett omedelbart genomförande av detta förslag torde emellertid få konsekvenser, vilka icke för närvarande kunna helt överblickas. Därest den föreslagna restitutionsrätten beviljades, skulle detta i viss mån innebära ett föregripande av det slutliga ståndpunktstagandet i denna fråga. Härtill kommer att förslaget i vad angår den tekniska utformningen av restitutionen — vilket förslag innebär att restitutionsärendena skola handläggas i en hittills icke prövad ordning — ännu icke hunnit remissbehandlas. Med hänsyn härtill anser jag mig icke kunna förorda att de sakkunnigas förenämnda förslag nu framläggas för riksdagen. Jag vill härvid framhålla, att det i och för sig icke föreligger något hinder att vid 1950 års riksdag — sedan de sakkunnigas definitiva förslag framlagts och granskats — upptaga frågan om restitution av tilläggsskatt å bensin, som under tid *före* den 1 maj 1949 används vid yrkesmässigt bedrivet fiske.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med de grunder, som i det föregående angivits, förordna om restitution av tilläggsskatt å sådan bensin, som förbrukas vid jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april 1949 —den 30 juni 1950.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

B. Sandberg.